

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

**IZVJEŠĆE O RADU
ŽUPANIJSKE MATIČNE RAZVOJNE SLUŽBE
ZA 2024. GODINU**

- NARODNE KNJIŽNICE

siječanj, 2025. godine

1. ZADARSKA ŽUPANIJA – OPĆENITO

- 159.766 stanovnika (*Konačni rezultati Popisa 2021.*)
- 34 jedinice lokalne samouprave (dalje JLS):
 - a) 6 gradova (Zadar, Benkovac, Biograd n/M, Obrovac, Pag i Nin)
 - b) 28 općina (Bibinje, Galovac, Gračac, Jasenice, Kali, Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Novigrad, Pakoštane, Pašman, Polača, Poličnik, Posedarje, Povljana, Preko, Privlaka, Ražanac, Sali, Stankovci, Starigrad, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Škabrnja, Tkon, Vir, Vrsi i Zemunik Donji).
- Obuhvat JLS-a:
 - a) prema broju naselja
 - gradovi: od 1 naselja (Grad Biograd) do 41 naselja (Grad Benkovac)
 - općine: od 1 naselja (Općina Bibinje, Općina Galovac, Općina Kali, Općina Kukljica, Općina Povljana, Općina Privlaka i Općina Vir) do 39 naselja (Općina Gračac)
 - b) prema broju stanovnika
 - gradovi: Grad Benkovac (9.680 stanovnika), Grad Biograd n/M, (5.601 stanovnik), Grad Nin (2.705 stanovnika), Grad Obrovac (3.453 stanovnika), Grad Pag (3.175 stanovnika), Grad Zadar (70.779 stanovnika)
 - općine: od 593 stanovnika (Općina Lišane Ostrovičke) do 4.676 stanovnika (Općina Poličnik)

Izuzme li se Grad Zadar (70.779 stanovnika), sve ostale JLS imaju manje od 10.000 stanovnika: gradovi u rasponu od 2.705 stanovnika (Grad Nin) do 9.680 stanovnika (Grad Benkovac), a općine od 593 stanovnika (Općina Lišane Ostrovičke) do 4.676 stanovnika (Općina Poličnik).

Značajne su razlike među JLS-ima i po broja naselja, kao i njihovoj naseljenosti. Najviše stanovnika ima grad Zadar (67.309), gdje živi 42% svih stanovnika županije i njezino je sjedište. Sva ostala naselja imaju manje od 5.000 stanovnika, osim grada Biograda na Moru gdje živi 5.601 stanovnik. Svega su jedan grad (Grad Biograd n/M) i 7 općina (Bibinje, Galovac, Kali, Kukljica, Povljana, Privlaka i Vir) sastavljeni od jednog naselja, a sve ostale JLS imaju ih više. Velik je broj malih i razasutih naselja, među kojima ima i onih s manje od 20 stanovnika. Najviše naselja ima Općina Gračac, njih 39, uglavnom usitnjениh i rasutih na velikom geografskom području.

2. NARODNE KNJIŽNICE – MREŽA

U 2024. godini nije bilo osnivanja novih narodnih knjižnica, niti njihovih ustrojstvenih ili organizacijskih jedinica. Kao i prethodne godine, mrežu narodnih knjižnica činilo je:

- ❖ 11 narodnih knjižnica

- 4 gradske knjižnice (Gradska knjižnica Zadar, Gradska knjižnica Biograd na Moru, Gradska knjižnica Benkovac, Gradska knjižnica Pag)
 - 6 općinskih knjižnica (Knjižnica „Š. Š. Ivanov“ Kolan, Knjižnica i čitaonica Novigrad, Knjižnica i čitaonica Gračac, Knjižnica Jurja Barakovića Ražanac, Hrvatska knjižnica i čitaonica Sali, Narodna knjižnica Kali)
 - 1 knjižnica u sastavu (Pučko otvoreno učilište Obrovac, Knjižnica i čitaonica)
- 6 ustrojstvenih jedinica
- 5 knjižničnih ogranaka (Gradska knjižnica Zadar: Ogranak Arbanasi, Ogranak Bili brig, Ogranak Crno, Ogranak Grad, Ogranak Ploča)
 - 1 Bibliobusna služba - 2 pokretne knjižnice (bibliobusa)
- 5 organizacijskih jedinica
- 3 knjižnične stanice (Gradska knjižnica Zadar - *Malu knjižnicu Bokanjac*, Gradska knjižnica Zadar - *Malu knjižnicu Kožino*, Gradska knjižnica Pag – Knjižnična stanica Povljana)
 - 2 knjižnična stacionara (Gradska knjižnica Zadar –knjižnični stacionar na otoku Olibu i knjižnični stacionar na otoku Silbi).

U pogledu ispunjenja zakonske obveze JLS-a o osiguranju djelatnosti narodne knjižnice stanovnicima općina/gradova, stanje je na razini onoga iz prethodne godine: 11 općina/gradova ima narodnu knjižnicu, 20 općina/gradova povjerilo je obavljanje knjižnične djelatnosti ugovorom drugoj narodnoj knjižnici (19 općina/gradova za bibliobusne usluge i 1 općina za knjižničnu stanicu), a 3 općine nemaju knjižnične usluge narodne knjižnice na svom području (Općina Bibinje, Općina Lišane Ostrovičke i Općina Tkon).

Bibliobusi su posjećivali ukupno 24 JLS (4 grada i 20 općina), među kojima je 19 JLS koje nemaju narodnu knjižnicu i njih 5 (Grad Zadar, Grad Benkovac, Grad Obrovac, Općina Gračac i Općina Sali) u kojima su bibliobusi nadopuna mjesnoj narodnoj knjižnici.

U kategoriji JLS-a s više od 3.000 stanovnika, a koje nemaju knjižnicu osnovanu kao ustanovu ili podružnicu narodne knjižnice, općine su Bibinje, Pakoštane, Poličnik, Posedarje, Preko, Sukošan, Sveti Filip i Jakov te Vir. Sve navedene općine, osim Bibinja, imaju ugovorni odnos s Gradskom knjižnicom Zadar o osiguranju usluga pokretne knjižnice. Sve spomenute općine trenutno nemaju potrebne uvjete, prvenstveno prostor, za osnivanje knjižnice ili podružnice druge narodne knjižnice na svom području.

3. STRUČNI NADZOR I PRAĆENJE RADA NARODNIH KNJIŽNICA

Županijska matična i razvojna služba poslove stručnog nadzora i praćenja rada narodnih knjižnica u 2024. g. obavila je kroz sljedeće aktivnosti:

- sustavno se pratio rad knjižnica putem izvješća što ih knjižnice dostavljaju na zahtjev ŽMRS-a; priređen je upitnik i prikupljeni su podatci o radu svih narodnih knjižnica u 2024. godini

radi uvida u aktualno stanje i potrebe knjižnica, planiranja rada ŽMRS-a za sljedeću godinu i ažuriranja podataka;

- posredovane su informacije o unosu podataka u *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica*, nadziralo se popunjavanje i provjeravala točnost unesenih podataka, ukazivalo se na uočene nepravilnosti i pružalo tumačenje pojmove i traženih podatka; zaključavanje podataka u Sustavu izvršeno je u roku;

- priređena je analiza poslovanja narodnih knjižnica prema podacima iz *Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* i dostavljena Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo; s ravnateljima/voditeljima narodnih knjižnica pojedinačno su se razmatrala uočena odstupanja od propisanih standarda poslovanja (prostor, djelatnici, financiranje i dr.);

- knjižnice se poticalo na redovito pročišćavanje fondova u skladu s Pravilnikom o zaštiti, reviziji u otpisu knjižnične građe, NN 27/23; održana su pojedinačna savjetovanja o provedbi revizije (Gradska knjižnica Benkovac, Knjižnica i čitaonica Novigrad), pregledana je dokumentacija i napisano očitovanje o godišnjem otpisu (Gradska knjižnica Biograd na Moru, Knjižnica i čitaonica Novigrad);

- surađivalo se s predstavnicima općina/gradova oko različitih pitanja knjižnične djelatnosti: Općina Sali (o uređenju i opremanju prostora knjižnice), Grad Obrovac (o sanaciji štete prouzročene poplavom), Općina Povljana (o sanaciji zgrade i osnivanju područne knjižnice) i dr.

- proveden je stručni nadzor nad radom Narodne knjižnice Kali, Gradske knjižnice Benkovac i Hrvatske knjižnice i čitaonice Sali, napisana su izvješće s preporukama za unapređenje stručnog rada i razvoj ovih knjižnica; izvješća su dostavljena knjižnicama i NSK - Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo na znanje;

- izvršeno je više stručno-savjetodavnih posjeta Hrvatskoj knjižnici i čitaonici Sali sa svrhom neposrednog uvida i savjetovanja vezanih uz opremanje prostora i obradu knjižnične građe; izvršen je stručno-savjetodavni posjet Knjižnici i čitaonici Novigrad zbog kadrovske promjene i planiranja revizije knjižnične građe;

- pratilo se tijek obnove prostora Knjižnice i čitaonice Obrovac i pružene su stručne sugestije vezano uz opremanje i raspored knjižničnih sadržaja u obnovljenom prostoru;

- pratila se realizacija programa otkupa u knjižnicama Zadarske županije.

Županijska matična i razvojna služba pratila je rad knjižnica i putem redovite komunikacije s ravnateljima/voditeljima narodnih knjižnica bila im na usluzi za sva stručna pitanja.

3. 1. Stanje i potrebe knjižnica

Gradska knjižnica Benkovac – ima izuzetno bogat i dobro očuvan knjižnični fond, što je prvenstveno posljedica dugogodišnje promišljene izgradnje i skrbi nad fondom. Od preseljenja u

današnju zgradu 2005. godine Knjižnica je provela nekoliko godišnjih otpisa knjižnične građe, međutim nije provela cijelovitu reviziju fonda. Na poticaj ŽMRS-a Knjižnica je u 2024. godini započela provedbu revizije. Ravnatelju su pružene stručne upute o provedbi postupka i radu u knjižničnom programu Crolist. Uz ravnatelja, u knjižnici radi još troje djelatnika na neodređeno vrijeme (dva knjižničara i jedan knjiž. tehničar) i jedan djelatnik (VSS, upisan izvanredni studij knjižničarstva) na određeno vrijeme, što zadovoljava osnovni kriterij Standarda o broju i strukturi osoblja u narodnim knjižnicama.

Gradska knjižnica Biograd n/M – preseljenje u novi prostor označilo je novo razdoblje u njezinu radu. Knjižnica se svojim programima (književne večeri, gostovanja, predavanja, radionice) nametnula kao važna kulturna destinacija ne samo biogradskog, nego i šireg područja. Ova je knjižnica primjer kvalitetnog knjižničnog poslovanja. Za uspjehe koje bilježi, nagrađena je krajem godine Grbom Grada Biograda na Moru, a priznanje je primila u siječnju 2025. godine. U Knjižnici radi 6 stručnih djelatnika, uključujući ravnateljicu, od kojih su 3 knjižničara, 1 knjiž. suradnik i 2 knjiž. tehničara.

Knjižnica i čitaonica Gračac – u knjižnici je došlo do kadrovskih promjena na mjestu knjiž. tehničara zbog odlaska djelatnice u mirovinu. Zaposlena je nova osoba na poslovima knjiž. tehničara (pripravnik) pa su broj i struktura djelatnika (ravnateljica/knjiž. suradnica i 1 knjiž. tehničarka) ostali isti kao prethodne godine. Knjižnica i dalje nema zaposlenog knjižničara. U 2024. godini nabavljene su dodatne police za knjige što je omogućilo pregledniji raspored fonda. Osnivač je i u 2024. godini sudjelovao s minimalnim iznosom sredstava za nabavu knjižnične građe. Sredstva za tu namjenu osigurala je i Zadarska županija, a obnova fonda najvećim se dijelom odvijala sredstvima MKM-a.

Gradska knjižnica Pag – novost u radu Knjižnice u 2024. godini je uspostava vlastite mrežne stranice i postavljanje *male slobodne knjižnice* na ulazu u knjižničnu zgradu. Sljedeća promjena odnosi se na zaposlene. Za rad u Knjižničnoj stanici Povljana zaposlena je umirovljena nestručna osoba jer, nakon odlaska djelatnice koja je obavljala poslove knjiž. tehničara na pola radnog vremena, nije bilo druge mogućnosti zbog niske nezaposlenosti na ovom području. Tako je broj zaposlenika ostao isti, kao i njihova struktura –ravnateljica/knjižničarka te još dvije osobe na poslovima knjiž. tehničara (nemaju položen stručni ispit). Loše prostorne uvjete ova knjižnica nadoknađuje domišljatim aktivnostima zbog kojih je prepoznata i dobro prihvaćena u svojoj sredini. U 2024. godini nastavila je objavljivati naslove zavičajnog karaktera u biblioteci *Zavičajna zbirka vam predstavlja*.

Općinska knjižnica „Šime Šugar Ivanov“ Kolan – u radu ove knjižnice nije bilo značajnijih promjena u 2024. godini. U knjižnici radi 1 osoba ravnateljica/knjižničarka. Problem knjižničnog prostora nije riješen niti ima naznaka za njegovo rješavanje. Ipak, unatoč skučenim uvjetima, Knjižnica je aktivna u provedbi korisničkih programa, priređuje književne susrete te radionice za djecu i odrasle. Osnivač uredno financira rad knjižnice.

Knjižnica i čitaonica Obrovac – u 2024. godini obnovljen je i opremljen knjižnični prostor koji je prethodne godine stradao u poplavi. Sredstva za obnovu knjižnice osigurala je Vlada RH, a vrijednost građevinskih radova iznosila je 246.509,00 EUR, troškovi namještaja i opreme 151.153,00 EUR te nabave knjižne građe 42.928,89 EUR. Tako je Knjižnica gotovo cijelu godinu radila u improviziranom prostoru Male dvorane (Dom kulture). Broj stručnih djelatnika bio je isti kao i prethodne godine: ravnateljica/knjižničarka i 1 knjiž. tehničarka. U 2024. godini osnivač nije sudjelovao u financiranju nabave knjižnične građe.

Knjižnica Jurja Barakovića Ražanac – ni protekle godine nije bilo značajnijih promjena, Knjižnica je radila svojim redovnim načinom. Knjižnica je aktivna u organiziranju različitih aktivnosti za djecu i odrasle, Ljeto u knjižnici je njezin istaknuti i dobro prihvaćeni program te redovito sudjeluje u manifestacijama Zadar čita, Noći knjige i Mjesecu hrvatske knjige. Problemi u radu odnose se na knjižnični prostor koji zahtjeva ukupnu obnovu, od stolarije do fasade, što se već godinama ne rješava zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa budući da se nalazi u zgradici koja ima i druge suvlasnike. Knjižnica ima dobru podršku osnivača. U knjižnici radi dvoje stručnih djelatnika: ravnatelj/knjižničar i knjiž. tehničar.

Hrvatska knjižnica i čitaonica Sali – poslovi proširenja knjižnice dovršeni su u planiranom roku, a knjižnica je ponovno otvorena u srpnju 2024. godine. Ukupna veličina prostora iznosi 100 m². Međutim, knjižnični fond je znatno veći od kapaciteta polica i prostora pa knjižnični prostor, unatoč njegovu povećanju, nije dovoljan za smještaj cjelokupne građe. Zato je dio fonda još uvijek dislociran (pohranjen u školi u Žmanu). ŽMRS je izvršila neposredni uvid u stanje i dala Knjižnici stručne preporuke za poslove zaštite i obrade građe s rokovima za njihovo izvršavanje. U Knjižnici radi dvoje knjižničara, od kojih je jedan na poziciji ravnatelja.

Knjižnica i čitaonica Novigrad – aktivna je u radu s korisnicima, posebno se ističe po brojnim programima koje priređuje za djecu. Redovito sudjeluje u manifestacijama Mjesec hrvatske knjige, Zadar čita, Noć knjige te priređuje programe lokalnog baštinskog karaktera u suradnji s OŠ Novigrad, Turističkom zajednicom Novigrad, Etnografskom zbirkom Novigrad i dr. Ravnateljica/knjižničarka vratila se na posao početkom 2024. godine, prethodno je knjižnicu vodila v. d. ravnatelja. Ravnateljica je ujedno jedina zaposlena osoba, što je dugogodišnji problem ove knjižnice. Knjižnica, stoga, povremeno, uglavnom ljeti, zbog povećanog opsega posla dodatno angažira osobu iz reda nestručnih osoba za poslove ispomoći u radu. ŽMRS je krajem godine posjetila Knjižnicu radi neposrednog uvida u stanje, planiranja revizije knjižnične građe te edukacije o provedbi revizijskog postupka.

Narodna knjižnica Kali – posljednjih je godina ostvarila važne razvojne rezultate: formiran je elektronički katalog cjelokupnog fonda, pripremljena je građa za računalnu posudbu, koja se krajem godine počela i provoditi, obnovljen je knjižnični prostor, povećan je broj događanja za korisnike, povećana je vidljivost knjižnice u javnosti, što je posljedično dovelo i do porasta broja knjižničnih korisnika. Knjižnica djeluje u prostoru od svega 80 m², što je nedovoljno za pregledan

smještaj fonda. Budući da Knjižnica nema vlastito spremište, dio knjižnična građe razmješten je u obližnje prostorije koje ne pripadaju Knjižnici. U knjižnici radi samo 1 osoba ravnateljica/knjizičarka. ŽMRS je u 2024. godini izvršila stručni uvid u rad Knjižnice. Za daljnji razvoj potrebno je veće zalaganje osnivača kako bi se proširio postojeći prostor ili osigurao novi veći, te zaposlio dodatni stručni djelatnik.

4. RAZVOJ KNJIŽNIČNE MREŽE

S obzirom na to da u 2024. godini nije bilo osnivanja novih knjižnica ili knjižničnih podružnica, rasprostranjenost knjižnične mreže bila je na istoj razini kao prethodne godini. Manjih promjena bilo je u rasporedu bibliobusa, što je uobičajeno jer se radi o dinamičnoj usluzi koja se prilagođava promjenama na terenu.

Posljednjih se godina u godišnjim izvješćima ŽMRS-a redovito izvještavalo o knjižničnim uslugama u Općini Tkon i Općini Povljana, gdje su djelovali, odnosno još djeluju knjižnični stacionar i knjižnična stanica. Ovi organizacijski oblici uspostavljeni su kao privremena rješenja, do uspostave područnih knjižnica. Knjižnični stacionar u Općini Tkon prestao je s radom, dok pomaka u uspostavi područne knjižnice nije bilo. ŽMRS je savjetovala Gradskoj knjižnici Biograd n/M, koja je dala svoj fond na posudbu, da ga povuče natrag jer Općina Tkon treba uspostaviti knjižničnu uslugu sukladnu zakonskim odredbama. U Općini Povljana djeluje knjižnična stanica pri Gradskoj knjižnici Pag. Knjižnična stanica nalazi se u općinskoj zgradi, u lijepo uređenom prostoru od cca 60 m², s fondom većim od 3.500 knjiga, otvorenosću od 20 sati tjedno, a knjižnične usluge pruža djelatnica Knjižnice Pag. Međutim, djelovanje knjižnične stanice može biti tek privremenog karaktera jer ne predstavlja ispunjenje zakonske obveze JLS-a o osiguranju knjižnične usluge narodne knjižnice. ŽMRS savjetuje Općini Povljana osnivanje područne knjižnice koja bi djelovala pri Gradskoj knjižnici Pag. Preduvjet za to je, između ostalog, osiguranje potrebnih prostornih uvjeta pa je ŽMRS preporučila Općini Povljana izradu projekta za obnovu općinske zgrade i prijavu na aktualni Poziv MKM-a "Obnova javne kulturne infrastrukture". ŽMRS je poticala i druge knjižnice da, u suradnji sa svojim osnivačima, izrade projekte kojima će se natjecati za sredstva iz Poziva.

U 2024. godini razvojne pomake u pogledu poboljšanih prostornih uvjeta ostvarile su Hrvatska knjižnica i čitaonica Sali (proširen i opremljen prostor) i POU – Knjižnica i čitaonica Obrovac (obnovljen i opremljen prostor), Knjižnica i čitaonica Kali (investicijsko održavanje prostora). Knjižnica i čitaonica Gračac i Gradska knjižnica Biograd na Moru dodatnim su policama povećale prostor za smještaj fonda, a Knjižnica i čitaonica Novigrad obnovila je računalnu i tehničku opremu.

4. 1. Bibliobusna služba, knjižnične stanice i stacionari Gradske knjižnice Zadar

U 2024. godini bibliobusi su pokrivali isti broj jedinica lokalne samouprave, ali je bilo određenih promjena u obuhvatu naselja. Bibliobusi su u 2024. godini posjećivali ukupno 69 naselja (78 stajališta u 80 termina), a od mjeseca rujna 2024. godine - 68 naselja (77 stajališta, 79 termina). Promjene u odnosu na 2023. godinu (69 županijskih naselja, 79 stajališta, 81 termin) odnose se na gašenje stajališta u mjestima Stankovci i Nadin. Jedno stajalište u Stankovcima izostavljeno je iz rasporeda za 2024. godinu zbog prenamjene lokacije na kojoj je ono bilo organizirano, dok se na drugom stajalištu u tom mjestu nastavilo s redovnom uslugom. Nažalost, u Nadinu je zbog zatvaranja mjesne područne škole zatvoreno jedino stajalište koje je u tom mjestu djelovalo od samih početka Bibliobusne službe (2006. godine).

Gradska knjižnica Zadar imala je isti broj organizacijskih jedinica (knjižničnih stanica i knjižničnih stacionara) kao i prethodne godine. Knjižnične stanice *Mala knjižnica Bokanjac* i *Mala knjižnica Kožino* ostvarile su kvalitetnu suradnju s mjesnim područnim školama i vrtićima. Njihova tjedna otvorenost iznosi, standardom predviđenih, pet sati tjedno, a radno vrijeme podijeljeno je na dva različita dana. S korisnicima rade stručni knjižnični djelatnici.

Knjižnični stacionari na otocima Silbi i Olibu nastavili su sa svojim uobičajenim radom od nekoliko sati tjedno. Ljeti je radno vrijeme u stacionarima dulje od onoga u zimskom razdoblju. U stacionarima su angažirani volonteri.

U bibliobusima, knjižničnim stanicama i stacionarima fond se redovito rotira i dopunjuje novim naslovima, a sredstva za nabavu građe u najvećoj mjeri osigurava Ministarstvo kulture i medija RH.

5. STRUČNO-SAVJETODAVNA POMOĆ KNJIŽNICAMA

ŽMRS je zajedno s ostalim stručnim službama Gradske knjižnice Zadar kolegama iz narodnih knjižnica dostupna za sva stručnih pitanja.

Redovito se ukazivalo na važnost pročišćavanja knjižničnih fondova. Narodne knjižnice se poticalo na reviziju i redoviti godišnji otpis građe prema rokovima iz Pravilnika o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe. U 2024. g. izvršeno je više individualnih savjetovanja o provedbi ovih postupaka i pripremi dokumentacije. Voditeljica ŽMRS-a i koordinatorica knjižničnog programa CroList u Gradskoj knjižnici Zadar posjetile su Gradsku knjižnicu Benkovac i Knjižnicu i čitaonicu Novigrad radi planiranja revizije i edukacije djelatnika za provedbu postupka u programu CroList. Više je savjetodavnih aktivnosti i stručnih posjeta obavljeno s Hrvatskom knjižnicom i čitaonicom Sali gdje se istovremeno provode reinventarizacija i pročišćavanje fonda, uspostava javno dostupnog kataloga i priprema građe za posudbu. U Narodnoj knjižnici Kali uspostavljena je korisničke baza i održana edukacija za rad u modulu posudbe, dok je nova djelatnica Knjižnice i čitaonice Gračac educirana za preuzimanje bibliografskih zapisa i barkodiranje.

Kroz godinu je obavljeno više pojedinačnih savjetovanja i o drugim temama: *Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka*, upisu izmjena podataka u Upisniku knjižnica, o stručnim ispitima, uređenju i opremanju knjižničnih prostora i dr.

Knjižnice s prostornim problemima i njihove osnivače poticalo se da sudjeluju u natječaju za dodjelu bespovratnih sredstava iz europskih fondova putem aktualnog Poziva na dostavu projektnih prijedloga Obnova javne kulturne infrastrukture.

ŽMRS je bila posrednik u komunikaciji između MKM-a i Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo s narodnim knjižnicama, obavještavala knjižničare o svim bitnim novostima u struci, prosljeđivala im razne upitnike i obavijesti o stručnim skupovima, poticala ih na sudjelovanje u knjižničnim manifestacijama i dr.

5. 1. Informatizacija i povezivanje u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav (umrežavanje knjižnica)

Sve narodne knjižnice umrežene su u jedinstveni Skupni katalog knjižnica Zadarske županije i imaju javno dostupan katalog, osim knjižnice u Salima koja je u procesu preuzimanja bibliografskih zapisa i fond joj je tek djelomično vidljiv u online katalogu. Uz spomenutu knjižnicu, računalnu posudbu još nemaju knjižnice u Gračacu i Obrovcu. Knjižnica u Gračacu spremna je i uskoro će započeti s računalnom posudbom građe, a knjižnica u Obrovcu aktivno radi na barkodiranju primjeraka kako bi to ostvarila do kraja tekuće godine.

Gradska knjižnica Zadar pruža narodnim knjižnicama svu potrebnu stručnu i tehničku podršku i na usluzi im je u svim fazama informatizacije knjižničnog poslovanja (formiranje e-kataloga, barkodiranje građe i formiranje korisničke baze), a ŽMRS je posrednik u realizaciji aktivnosti s narodnim knjižnicama.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE KNJIŽNIČARA

U suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu - Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara, ŽMRS je u 2023. g. organizirala sljedeće tečajeve:

- *Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama)*, Frida Bišćan, knjižničarska savjetnica i Keti Krpan, viša knjižničarka, 16. 5. 2024.
- *Razumijevanje i primjena umjetne inteligencije (AI) u knjižničarskom okruženju*, Dragana Koljenik, knjižničarka, webinar, 18. 9. 2024.
- *Autorsko pravo i društveni mediji u knjižnicama*, Renata Petrušić, knjižničarska savjetnica i Annemari Štimac, viša knjižničarka, 17. 10. 2024.

Troškovi tečajeva podmireni su sredstvima Centra za stalno stručno usavršavanje i sredstvima Ministarstva kulture i medija namijenjenih za programsку djelatnost ŽMRS-a. Polaznici

ovog stručnog programa bili su školski i narodni knjižničari. Svi polaznici oslobođeni su plaćanja kotizacije i dobili su potvrde o sudjelovanju.

ŽMRS je prosljeđivala obavijesti i o drugim webinarima Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara (CSSU) te poticala knjižničare da ih prate. Isto tako, poticala ih je da sudjeluju na stručnim skupovima drugih organizatora (HKD-a, NSK i dr.).

6.1. Sudjelovanja na stručnim skupovima, seminarima i radionicama

1. Frida Bišćan i Keti Krpan: *Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoći biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama)*, 16. 5. 2024.
2. Dragana Koljenik: *Razumijevanje i primjena umjetne inteligencije (AI) u knjižničarskom okruženju*, webinar, 18. 9. 2024.
3. Iva Grković i Klaudija Mandić *Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica (1. dio)*, 3. 10. 2024.
4. Renata Petrušić i Annemari Štimac *Autorsko pravo i društveni mediji u knjižnicama*, 17. 10. 2024.

7. SURADNJA I OSTALI POSLOVI

Županijska matična razvojna služba redovito surađuje s Ministarstvom kulture i medija, NSK - Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo, NSK - Centrom za stalno stručno usavršavanja knjižničara, zatim s drugim županijskim matičnim narodnim knjižnicama u RH, s knjižnicama u Zadarskoj županiji, s osnivačima narodnih i školskih knjižnica te sa školama.

Voditeljica Županijske matične razvojne službe član je Hrvatskoga knjižničnog vijeća Ministarstva kulture i medija RH, Stručnoga vijeća županijskih matičnih razvojnih službi, HKD - Komisije za pokretne knjižnice i Društva knjižničara Zadar. U radu svih navedenih tijela sudjelovala je na sastancima i u elektroničkim raspravama koje su se tijekom godine odvijale. U 2024. godini radila je na ažuriranju Programa razvoja mreže pokretnih knjižnica u RH, pisala stručne članke (u postupku objave) i recenziju stručnog rada za domaći stručno-znanstveni časopis.

U Gradskoj knjižnici Zadar, voditeljica Županijske matične razvojne službe vodila je još Bibliobusnu službu (do mjeseca rujna), bila je predsjednica Povjerenstva za otpis knjižnične građe, član Povjerenstva za izbor *najkorisnika* i jedna od dvije koordinatorica manifestacije *Zadar čita 2024.* te radila kao zamjena u Studijskoj čitaonici.

Voditeljica Županijske matične razvojne službe:

Nada Radman, viši knjiž.

Ur. broj: 63/25

Zadar, 10. veljače 2025. godine